

**„Múzeumok Mindenkinek” Program- Az ebesi Széchényi Ferenc Tájmuzeum oktatási-
képzési szerepének erősítése- TÁMOP 3.2.8.B-12/1-2012-0030**

Az Ebes Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. Széchényi Ferenc Tájmuzeuma 9.940.610,- forint vissza nem térítendő támogatást nyert el az Új Széchényi Terv Társadalmi Megújulás Operatív Program keretében meghirdetett „Múzeumok Mindenkinek” Program- „Múzeumok oktatási- képzési szerepének erősítése” címmel. A pályázat célja az ebesi Széchényi Ferenc Tájmuzeum oktatási- képzési szerepének erősítése.

A pályázat során a múzeumi gyűjteményeken alapuló, az iskolai igényekhez, tantervekhez szorosan illeszkedő, a gyermek- és ifjúsági célcsoportokra irányuló múzeumpedagógia programsorozatok valósulnak meg; múzeumi órasorozat, múzeumi nap, illetve az élethosszig tartó tanulás jegyében az éves kiállítási tervhez és a helyi kulturális értékekhez kapcsolódó programcsomagok különböző életkorú korosztályoknak:

- múzeumi órasorozat, múzeumi nap általános és középiskolásoknak
- tematikus foglalkozás sorozat, szünidei kompetenciafejlesztő bentlakásos tábor általános iskolásoknak
- szabadegyetem felsőbb osztályos diákoknak
- egész napos családi foglalkozások

A pályázat 2012. december 15. és 2014. március 15. között valósul meg.

I. KÖZOKTATÁST TÁMOGATÓ PROGRAMOK

A múzeumióra-sorozatok Nemzeti Alaptantervben (NAT) meghatározott kulcskompetenciák elmélyítését szolgálják. A NAT kiemelt fejlesztési feladatai közül a Hon- és népismeret területet célozzák.

Minden múzeumi óra társadalmi integrációt segítő és az elfogadó attitűdöt fejlesztő program.

Cél: Az iskola oktatási-nevelési munkájának segítése. Alapkompetenciák fejlesztése, értékrend és világszemlélet formálása

Módszerek: szemléltetés, beszélgetés, magyarázat, megfigyeltetés, értékelés, drámapedagógiai foglalkozás

Eszközök: műtárgyak, műtárgymásolatok, feladatlapok,

Szervezési formák: csoportos, frontális

Múzeumi órasorozat 8. osztályosok számára: Ítélet nélkül- Családok munkatáborokban

Az óra célja: A gyerekek személyes tapasztalatokat szerezzenek a magyar történelem egyik legsötétebb korszakával, az 1950-es évek törvénysértéseivel kapcsolatban.

Célcsoport: Arany János Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola és AMI 8. osztályos tanulói

A tevékenységek időtartama: minimum 45perc

1.alkalom: „Tettes vagy Áldozat?”- szerepjáték

2.alkalom: „Kitaszítva”- drámapedagógiai foglalkozás

3.alkalom: Látogatás a Terror Háza Múzeumba

4.alkalom: „Út a semmibe”- filmvetítés

5.alkalom: Rendhagyó tárlatvezetés a múzeumi kiállításban, feladatlapos feldolgozás

6.alkalom: Kerékpártúra, az egykori ebesi táborhelyek felkeresése

Múzeumi óratorozat 5. osztályosok számára: Évezredek öröksége Ebesen

Az óra célja: A gyerekek játékos foglalkozásokon ismerkedjenek meg a régészettel, a régész munkájával, ezen keresztül ismerjék meg lakóhelyük örökségeit.

Célcsoport: Arany János Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola és AMI 8. osztályos tanulói

A tevékenységek időtartama: minimum 45perc

1.alkalom: A régész munkája 1.- „Csontváz játék”, mini ásatás

2.alkalom: A régész munkája 2.- korszakolás, „Törött tányér” játék

3.alkalom: Élelemtermelés a neolitikumban- a búza útja, őrlés őrlőkövön, lepénykenyér sütése

4.alkalom: Ruházkodás- fonás orsógommbal, szövés állványon

5.alkalom: Múzeumlátogatás a sárospataki Rákóczi múzeumba

6.alkalom: Kerékpártúra a Templomdombhoz- középkori szerepjáték

Múzeumi napok

1. „Amit minden falusi gyereknek tudni kell”- Helytörténeti gyűjteményhez kapcsolódó múzeumi nap az általános iskola felső tagozatának

A játékos vetélkedőn a gyerekek játékos vetélkedőn adhatnak számot tudásukról: Ki tud többet Ebesről

Célcsoport: általános iskola felső tagozata

2. „Ítélet nélkül”- a múzeum állandó kiállításához kapcsolódó múzeumi napon a középiskolás diákok drámapedagógiai foglalkozás, rendhagyó tárlatvezetés és filmes ankét során ismerhetik meg a hortobágyi- nagykunsági kitelepítések történetét.

Célcsoport: középiskola 12. évfolyam

II. EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁST (LLL) TÁMOGATÓ PROGRAMOK

1. **Tematikus foglalkozássorozat (2013. január-december)**

Iskolabarát élményprogramok, múzeumok az informális tanulásért.

A programot a formálist kiegészítő és formális utáni informális tanulási rendszerhez kötjük, mely a fejlesztési feladatok közül a kommunikáció és együttműködési-, alkotókészség fejlesztésére irányul a munkaalapú tanulás és a kollektív felfedező tanulás módszerével.

Célcsoport: a helyi általános iskola alsós napközis tanulócsoportjai 1-4. évfolyam

(Arany János Magyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskola és AMI 4211 Ebes Széchenyi tér 5.)

Oktatási- nevelési cél: A 2013. január és december között megvalósuló, összesen 40 alkalomból álló foglalkozássorozat a hónapok sajátosságaira épülve, élményközpontú, tevékenykedtető foglalkozások során próbálja bemutatni és közelebb hozni dédszüleink, nagyszüleink mindennapi életének néhány mozzanatát.

A programsorozat célja, hogy az iskolai tananyaghoz kötődve, annak kiegészítéseként olyan alkotásokat hozzanak létre, olyan sajátosságokkal ismerkedjenek meg a résztvevő gyerekek, amelyek a népi kultúrában általánosan használatosak voltak, természetes és népi használatban elterjedt anyagokból készülnek (kender, gyapjú, kukoricaszár), így megismerhetik a tárgyak készítésének módja mellett, a hozzájuk kapcsolódó néprajzi jellegzetességeket, szokásokat, ünnepeket is.

Minden alkalom tartalmaz hagyományos kézműves tevékenységet, melynek során a múzeumi gyűjteményben fellelhető néprajzi tárgyak megismerésére is sor kerül.

Módszerek: szemléltetés múzeumi műtárgyakkal, használati tárgyak kézbe vétele, kézműves tevékenységek, feladatlapok, játékos vetélkedők

Kapcsolódó tanulási területek: magyar irodalom, tánc és dráma, vizuális kultúra, ének-zene, környezetismeret.

Időtartam: 60 perc/alkalom

1. alkalom: „Nem bújik ki a bőrből” - Bőrművesség

Kapcsolódó tevékenység: bőrpénztárca, kulcstartó, késtok készítése

2. alkalom: „Meddig jár a kosró a kútra?”- Fazekasság

Kapcsolódó tevékenység: tál készítése csigatechnikával

3. alkalom: „Bőröm, gyapjam őt fedezi...”- nemezelés

Kapcsolódó tevékenység: nemez karkötő, nemez kislabda

4. alkalom: Kovácmesterség

Kapcsolódó tevékenység: patkószög kovácsolás

5. alkalom: „Virágos kenderem elázott a tóban”- Szövés

Kapcsolódó tevékenység: szövés kereten, szádfán

6. alkalom: „Nagyanyáink is ezt főzték”- Gabonafélék és feldolgozásuk

Kapcsolódó tevékenység: hogyan válik a búzából liszt, a lisztből kenyér. Kenyérdagasztás, sütés

7. alkalom: „Csön-csön gyűrű, aranygyűrű...”- Népi gyermekjátékok

Kapcsolódó tevékenység: gyermekjátékok készítése természetes anyagokból

8. alkalom: „Száz szeme van, mégsem lát, letörik, ha érett már”- Kukoricaháncs és feldolgozása

Kapcsolódó tevékenység: csuhábaba, csutkaállat készítése

9. alkalom: „Királyné ül székében, fehér öltözetében, könnye csepeg ölébe”- Gyertyamártás

Kapcsolódó tevékenység: a világítás eszközei, gyertyamártás

10. alkalom: „Aranytökén aranytál”- Mézesbábosság

Kapcsolódó tevékenység: a méz, mézeskalácssütés és díszítés

2. Szabadegyetem (2013. február- 2014 február.)

A Széchenyi Ferenc Tájmúzeum az országban egyedülálló módon állít emléket „**Ítélet nélkül- Családok munkatáborokban**” című állandó kiállításával azon kitelepített családok számára, melyeket a kommunizmus legsötétebb éveiben otthonaitól távolra ragadott el a hatalom, megfosztva anyagi és társadalmi jogaiktól, a szabad élet reményétől.

A múzeum 2013. január és 2014. februárja között. 10 alkalomból álló „**TÖRVÉNYSÉRTÉS NÉLKÜL**”-Szabadegyetem a Széchenyi Ferenc Tájmúzeumban” címmel előadás sorozatot hirdet középiskolás és felsőoktatási intézmények hallgatói számára

Célcsoport: középiskolások, felsőfokú tanulmányokat végzők, érdeklődő felnőtt lakosság

Módszerek: a 60-90perces előadásokat rendhagyó tárlatvezetés követi a múzeum állandó kiállításában

Témakörök: a 20. századi magyar és kelet- európai történelem, hangsúlyozottan az 1945 utáni kitelepítések, kényszermunkatáborok, a kommunizmus áldozatai és kutatásuk

1. alkalom: február -A Sztálini diktatúra és a GULAG

2. alkalom: február- „Út a semmibe”- filmes ankét

3. alkalom: április-Mindennapi élet a Rákosi korban

4. alkalom: április-Táborok Magyarországon 1945-1961.

5. alkalom: szeptember-A Rákosi diktatúra intézményrendszere

6. alkalom: október- „Objektum dossziék”- besúgók és besúgások

7. alkalom: november- Elkövetők és áldozataik 1.

8. alkalom: november- Elkövetők és áldozataik 2.

9. alkalom: december- Hortobágy árnya- visszailleszkedés, műltfeldolgozás a szabadulás utáni évtizedekben

10. alkalom: február- Személyes sorsok, Író- olvasó találkozó

Résztevő középiskolák:

Debreceni Református Kollégium Dóczy Gedeon Gimnáziuma és Diákotthona, Debrecen

Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona, Debrecen

Szent József Gimnázium és Kollégium, Debrecen

Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium, Debrecen

Hőgyes Endre Gimnázium és Szakközépiskola, Hajdúszoboszló

Bocskai István Gimnázium, Hajdúböszörmény

Ady Endre Gimnázium, Debrecen

Debreceni Egyetem, Debrecen

Báthori Gábor Gimnázium, Ebesi kihelyezett tagozata, Ebes

3. Szünidei bentlakásos tábor (2013. július- augusztus)

A kézműves tevékenységekre, múzeumpedagógiai foglalkozásokra alapozó tábor, elsősorban felső tagozatos tehetséges, érdeklődő diákok számára kerül megrendezésre.

Célcsoport: általános iskola felső tagozata

4. Egész napos családi foglalkozások (2013, tavasz, nyár, ősz, tél)

Az egész napos családi foglalkozások családok, gyermekek, felnőttek részére, évszakos ünnepkörökhöz kapcsolódó egész napos rendezvények.

A kézműves foglalkozásokon, a vetélkedőn közösen szerzett élmény, az együttalkotás öröme a részttevő családokban az összetartozás érzését növeli.

Célcsoport: kisgyermekes családok

1. alkalom: Tavaszváró családi nap

2. alkalom: június: Szent Iván- éji vigadalom

3. alkalom: november- „Tök jó családi nap”

4. alkalom: december- „Fény születése”- adventi családi nap